

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์/โทรสาร 02-2819401 E-mail : disas_moac@hotmail.com

แจ้งเตือนเรื่อง “โรคแคงเกอร์มะนาว และพืชตระกูลส้ม (Canker)”

วันที่ 4 ตุลาคม 2561

เดือนเกษตรกรชาวสวนมะนาว และพืชตระกูลส้มในทุกภาคของประเทศไทย เนื่องจากในช่วงนี้หลายพื้นที่มีฝนตกอย่างต่อเนื่องสภาพอากาศมีความชื้นสูง ซึ่งเหมาะต่อการเกิดโรคแคงเกอร์หรือโรคขี้กลากส้ม ดังนั้นขอให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อเริ่มพบอาการของโรคให้รีบแจ้งสำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานเกษตรจังหวัดเพื่อดำเนินการควบคุม และดำเนินการป้องกันกำจัดก่อนเกิดการระบาดรุนแรง

เชื้อสาเหตุ: เชื้อแบคทีเรีย *Xanthomonas campestris* pv. *Citri*

ลักษณะอาการ

เชื้อแบคทีเรียสามารถเข้าทำลายได้ทุกส่วนของต้น ทั้งใบอ่อน กิ่ง และผลมะนาวและผลส้ม เกิดเป็นแผลตกละเอียดน้ำตาลอ่อนถึงแก่ ทั้งใบ กิ่งและผล แผลจะขยายใหญ่ขึ้นเรื่อยๆ เห็นเป็นวงซ้อนๆ กัน ต่อมาจะเหลืองแห้งและหลุดร่วงไป โดยเชื้อแบคทีเรียเข้าทำลายใบอ่อน กิ่งอ่อน ผลอ่อน ในช่วงที่ฝนตกติดต่อกันและอากาศชื้น อาการจะลุกลามติดกับใบอ่อนที่เกิดบาดแผลจากหอนซอนใบเข้าทำลาย อาการเริ่มแรกที่พบเห็นเป็นจุดฉ่ำน้ำใสๆ เท่าหัวไม้ขีดไฟและจะเริ่มขยายใหญ่ขึ้นเรื่อยๆ ตรงกลางแผลจะตกละเอียดขึ้น สีน้ำตาลอ่อน ส่วนอาการที่เกิดตามกิ่งอ่อนและผลจะพบแผลตกละเอียดขึ้นสีน้ำตาลเช่นเดียวกัน แผลที่กิ่งและผลอาจจะแตกเป็นแผลทำให้เกิดยางไหล ลุกลามไปยังใบทำให้ใบหลุดร่วงและกิ่งแห้งตายไปในที่สุด โรคแคงเกอร์เป็นโรคประจำตัวของพืชตระกูลส้ม บางสายพันธุ์ทนทานต่อโรคนี้ บางสายพันธุ์ก็อ่อนแอต่อโรคนี้ แต่มักจะพบในมะนาวทุกสายพันธุ์ ถ้าพบเห็นโรคที่เกิดควรเก็บใบ กิ่ง และผล ที่เกิดอาการโรคแคงเกอร์ไปเผาทำลาย จะช่วยลดการระบาดของโรคนี้ได้ในระดับหนึ่ง

การแพร่กระจาย

สามารถแพร่กระจายได้ตามกระแสลม น้ำค้าง ฝน แมลง และมนุษย์ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเคลื่อนย้ายกิ่งที่มีโรคโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ จากแหล่งหนึ่งไปยังสถานที่อื่นๆ เป็นระยะทางไกลๆ ได้ช่วงที่ระบาดจะเป็นช่วงเดือนพฤษภาคม - กันยายน

กรมส่งเสริมการเกษตร แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

๑. สำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง
๒. ตัดแต่งกิ่งและเก็บส่วนที่เป็นโรคไปเผาทำลาย ไม่ขยายพันธุ์จากต้นแม่ที่เป็นโรคแคงเกอร์
๓. พ่นน้ำส้มควันไม้ที่ตกตะกอนแล้ว อัตรา ๑๕๐ - ๒๐๐ ซีซีต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ทุกครั้งที่มะนาวแตกใบอ่อน โดยเฉพาะช่วงฝนตกติดต่อกันให้พ่นทุกๆ ๕ - ๗ วัน
๔. พ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช ดังนี้
 - คอปเปอร์ฮิโกลด์ ๘๕% ดับบลิวพีอัตรา ๔๐ - ๖๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
 - โบโดมิกเจอร์ (จุณสีผสมปูนขาว อัตรา ๑ : ๑) ๓๐๐ + ๓๐๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

